

DUR-0911/8/2011
UM-154883/2012

Regionalna Izba Obrachunkowa
w Katowicach

Nr kontroli: WK-6100/47/3/11/12

PROTOKÓŁ

kontroli kompleksowej gospodarki finansowej **Miasta Gliwice** przeprowadzonej w okresie od 22 grudnia 2011 r. do 23 marca 2012 r. przez: Monikę Konieczną - Starszego Inspektora WKGF w dniach: 22 grudnia 2011 r., 7, 8, 13, 14, 16, 17, 20-24, 27, 28 lutego 2012 r., 5-9, 12, 15, 16, 19, 20, 22, 23 marca 2012 r.; Radosława Pruszkowskiego – Starszego Inspektora WKGF w dniach: 22 grudnia 2011 r., 8, 9, 12, 15, 16, 19, 20, 22, 23 marca 2012 r.; Krzysztofa Lisa - Inspektora WKGF w dniach: 22 grudnia 2011 r., 24 stycznia 2012 r., 2, 3, 7, 8, 13, 14, 16, 17, 20, 21, 23, 24, 27, 28 lutego 2012 r., 5, 15, 16, 19, 20, 22, 23 marca 2012 r.; Annę Hammerlik - Inspektora WKGF w dniach: 22 grudnia 2011 r., 14, 16, 20, 23, 24, 27, 28 lutego 2012 r., 5, 6, 8, 9, 12, 15, 16, 19, 20, 22, 23 marca 2012 r.; Piotra Wybrańca - Inspektora WKGF w dniach: 22 grudnia 2011 r.; Jarosława Koniecznego - Głównego Inspektora WKGF w dniach: 12-16 marca 2012 r. - Inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, działających na podstawie upoważnień Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach Nr WK-6100/47/2/11 z 2 grudnia 2011 r. oraz WK-6100/47/2-1/11/12 z 27 lutego 2012 r.

Jednostka kontrolowana:

Urząd Miejski w Gliwicach
ul. Zwycięstwa 21
44-100 Gliwice

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2007 r. do 23 marca 2012 r.

Zakres i tematyka kontroli:

- I. Ustalenia ogólnie – organizacyjne
- II. Księgowość i sprawozdawczość
- III. Budżet jednostki samorządu terytorialnego
- IV. Gospodarka mieniem
- V. Rozliczenia jednostki samorządu terytorialnego z jej jednostkami organizacyjnymi
- VI. Wykonanie wniosków pokontrolnych

I. USTALENIA OGÓLNO – ORGANIZACYJNE

1. Kierownictwo jednostki

Prezydentem Miasta Gliwice jest p. Zygmunt Frankiewicz, wybrany w wyborach bezpośrednich, które odbyły się 21 listopada 2010 r., w wyniku ponownego głosowania odbytego 5 grudnia 2010 r., zgodnie z treścią zaświadczenia Miejskiej Komisji Wyborczej w Gliwicach z 9 grudnia 2010 r. Objęcie obowiązków nastąpiło z chwilą złożenia przez p. Zygmunta Frankiewicza ślubowania w dniu 13 grudnia 2010 r., co potwierdza protokół Nr II/2010 z II sesji Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 13 grudnia 2010 r.

Poprzednio, Prezydentem Miasta Gliwice był również p. Zygmunt Frankiewicz, wybrany w wyborach bezpośrednich, które odbyły się 12 listopada 2006 r., zgodnie z treścią zaświadczenia Miejskiej Komisji Wyborczej w Gliwicach z 14 listopada 2006 r. Objęcie obowiązków nastąpiło z chwilą złożenia przez p. Zygmunta Frankiewicza ślubowania w dniu 6 grudnia 2006 r., co potwierdza protokół Nr II/2006 z II sesji Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 6 grudnia 2006 r.

Pierwszym Zastępcą Prezydenta Miasta Gliwice, od 1 grudnia 2006 r., jest p. Piotr Wieczorek, zgodnie z Zarządzeniem Nr PM 5282/06 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 30 listopada 2006 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr PM 5/02 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 20 listopada 2002 r. w sprawie powołania p. Piotra Wieczorka na stanowisko IV Zastępcy Prezydenta Miasta Gliwice.

Drugim Zastępcą Prezydenta Miasta Gliwice, od dnia 1 grudnia 2006 r., jest p. Adam Neumann, powołany Zarządzeniem Nr PM 5283/06 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 30 listopada 2006 r.

Trzecim Zastępcą Prezydenta Miasta Gliwice, od dnia 1 grudnia 2011 r., jest p. Krystian Tomala, powołany Zarządzeniem Nr PM 1679/2011 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 1 grudnia 2011 r.

Poprzednio, od dnia 1 grudnia 2006 r. funkcję tę pełniła p. Renata Caban, powołana Zarządzeniem Nr PM 5284/06 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 30 listopada 2006 r., odwołana z dniem 30 listopada 2011 r. na mocy Zarządzenia Nr PM 1677/11 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 30 listopada 2011 r.

Sekretarzem Miasta Gliwice jest p. Andrzej Karasiński, powołany na stanowisko Uchwałą Nr II/27/2006 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 6 grudnia 2006 r. Zgodnie z przepisem art. 54 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458) z dniem 1 stycznia 2009 r. stosunek pracy z powołania przekształcił się

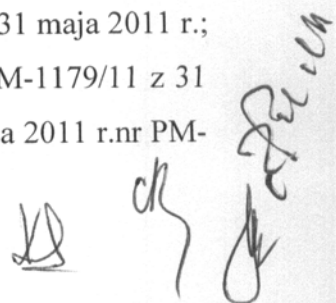
z mocy prawa w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę – pismo p. Zygmunta Frankiewicza - Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 30 grudnia 2008 r.

Skarbnikiem Miasta Gliwice jest p. Ryszard Reszke, powołany na stanowisko Uchwałą Nr VIII/113/2003 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 24 kwietnia 2003 r. Akta kontroli AK/6100/47/11/12/I.1 stanowią **załącznik nr 2** do protokołu kontroli.

2. Wewnętrzne regulacje organizacyjno – prawne

Uchwałą Nr VIII/133/95 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 23.02.1995 r. ustanowiono statut Miasta Gliwice, do którego zmiany wprowadzone zostały następującymi Uchwałami Rady Miejskiej w Gliwicach: Nr VIII/289/2007 z 12 lipca 2007 r.; Nr XV/490/2008 z 24 kwietnia 2008 r.; Nr XXV/833/2009 z 4 czerwca 2009 r.; Nr X/181/2011 z 6 lipca 2011 r.; Nr XV/318/2011 z 22 grudnia 2011 r.

W Urzędzie Miasta Gliwice obowiązuje Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Prezydenta Miasta Gliwice nr PM-1/06 z dnia 6 grudnia 2006 r. wraz ze zmianami, wprowadzonymi Zarządzeniami Prezydenta Miasta Gliwice: nr PM-118/06 z 29 grudnia 2006 r.; nr PM-292/07 z 5 lutego 2007 r.; nr PM-518/07 z 30 marca 2007 r.; nr PM-690/07 z 10 maja 2007 r.; nr PM-751/07 z 28 maja 2007 r.; nr PM-846/07 z 22 czerwca 2007 r.; nr PM-1097/07 z 31 sierpnia 2007 r.; nr PM-1182/07 z 10 października 2007 r.; nr PM-1343/07 z 27 listopada 2007 r.; nr PM-1377/07 z 12 grudnia 2007 r.; nr PM-1410/07 z 27 grudnia 2007 r.; nr PM-1521/08 z 29 stycznia 2008 r.; nr PM-1804/08 z 28 marca 2008 r.; nr PM-1955/08 z 30 kwietnia 2008 r.; nr PM-2262/08 z 1 lipca 2008 r.; nr PM-2467/08 z 7 sierpnia 2008 r.; nr PM-2596/08 z 8 września 2008 r.; nr PM-2694/08 z 30 września 2008 r.; nr PM-3173/08 z 22 grudnia 2008 r.; nr PM-3237/09 z 7 stycznia 2009 r.; nr PM-3322/09 z 30 stycznia 2009 r.; nr PM-3460/09 z 27 lutego 2009 r.; nr PM-3619/09 z 24 marca 2009 r.; nr PM-3661/09 z 15 kwietnia 2009 r.; nr PM 3827/09 z 6 maja 2009 r.; nr PM 4128/09 z 1 lipca 2009 r.; nr PM-4444/09 z 28 sierpnia 2009 r.; nr PM-4827/09 z 30 października 2009 r.; nr PM-4902/09 z 30 listopada 2009 r.; nr PM-5110/2009 z 31 grudnia 2009 r.; nr PM-5181/10 z 22 stycznia 2010 r.; nr PM-5210/10 z 3 lutego 2010 r.; nr PM-5337/10 z 2 marca 2010 r.; nr PM-5563/10 z 29 kwietnia 2010 r.; nr PM-5957/10 z 12 lipca 2010 r.; nr PM-6027/10 z 21 lipca 2010 r.; nr PM-6303/10 z 16 września 2010 r.; nr PM-6549/10 z 10 listopada 2010 r.; nr PM-6690/10 z 30 listopada 2010 r.; nr PM-109/10 z 28 grudnia 2010 r.; nr PM-118/10 z 31 grudnia 2010 r.; nr PM-284/11 z 2 lutego 2011 r.; nr PM-460/11 z 22 marca 2011 r.; nr 564/11 z 5 maja 2011 r.; nr PM-585/11 z 12 maja 2011 r.; nr PM-677/11 z 31 maja 2011 r.; nr PM-766/11 z 27 czerwca 2011 r.; nr PM-982/11 z 19 lipca 2011 r.; nr PM-1179/11 z 31 sierpnia 2011 r.; nr PM-1300/11 z 30 września 2011 r.; nr 1681/11 z 1 grudnia 2011 r. nr PM-

1835/11 z 30 grudnia 2011 r.; nr PM- 1897/12 z 13 stycznia 2012 r.; nr PM- 2165/12 z 12 marca 2012 r.; nr PM- 2188/12 z 15 marca 2012 r.

Akta kontroli AK/6100/47/11/12/I.2 stanowią **załącznik nr 2** do protokołu kontroli.

3. Dane ogólne o jednostce

Miasto Gliwice jest miastem na prawach powiatu. Na terenie Miasta funkcjonują następujące jednostki organizacyjne:

➤ Jednostki budżetowe:

1. Centrum Ratownictwa Gliwice
2. Dom Dziecka Nr 1
3. Dom Dziecka Nr 2
4. Dom Dziecka Nr 3
5. Dom Pomocy Społecznej „Nasz Dom”
6. Dom Pomocy Społecznej „Opoka”
7. Gimnazjum Nr 3
8. Gimnazjum Nr 4
9. Gimnazjum Nr 10
10. Gimnazjum Nr 19
11. Gliwickie Centrum Organizacji Pozarządowych
12. Gliwicki Ośrodek Metodyczny
13. Górnośląskie Centrum Edukacyjne
14. III Liceum Ogólnokształcące
15. Miejski Zarząd Usług Komunalnych
16. Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Gliwicach
17. Młodzieżowy Dom Kultury
18. Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 9 przy
Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii
19. Ośrodek Pomocy Społecznej
20. Państwowa Szkoła Muzyczna I i II Stopnia
21. Przedszkole Miejskie Nr 2
22. Przedszkole Miejskie Nr 3
23. Przedszkole Miejskie Nr 4
24. Przedszkole Miejskie Nr 5
25. Przedszkole Miejskie Nr 6
26. Przedszkole Miejskie Nr 7

27. Przedszkole Miejskie Nr 8
28. Przedszkole Miejskie Nr 16
29. Przedszkole Miejskie Nr 17
30. Przedszkole Miejskie Nr 18
31. Przedszkole Miejskie Nr 20
32. Przedszkole Miejskie Nr 21
33. Przedszkole Miejskie Nr 22
34. Przedszkole Miejskie Nr 23
35. Przedszkole Miejskie Nr 25
36. Przedszkole Miejskie Nr 27
37. Przedszkole Miejskie Nr 28
38. Przedszkole Miejskie Nr 29
39. Przedszkole Miejskie Nr 31
40. Przedszkole Miejskie Nr 33
41. Przedszkole Miejskie Nr 34
42. Przedszkole Miejskie Nr 36
43. Przedszkole Miejskie Nr 37
44. Przedszkole Miejskie Nr 38
45. Przedszkole Miejskie Nr 40
46. Przedszkole Miejskie Nr 41
47. Przedszkole Miejskie Nr 42
48. Przedszkole Miejskie Nr 43
49. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
50. Powiatowy Urząd Pracy
51. Straż Miejska
52. Szkoła Podstawowa Nr 1
53. Szkoła Podstawowa Nr 2
54. Szkoła Podstawowa Nr 3
55. Szkoła Podstawowa Nr 5
56. Szkoła Podstawowa Nr 7
57. Szkoła Podstawowa Nr 8
58. Szkoła Podstawowa Nr 9
59. Szkoła Podstawowa Nr 10
60. Szkoła Podstawowa Nr 11

ck

LD

JK

Przew

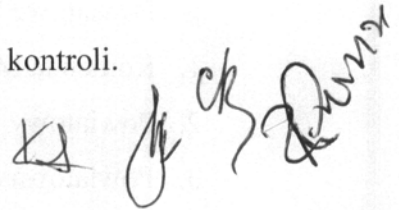
61. Szkoła Podstawowa Nr 12
62. Szkoła Podstawowa Nr 13
63. Szkoła Podstawowa Nr 14
64. Szkoła Podstawowa Nr 16
65. Szkoła Podstawowa Nr 18
66. Szkoła Podstawowa Nr 20
67. Szkoła Podstawowa Nr 21
68. Szkoła Podstawowa Nr 23
69. Szkoła Podstawowa Nr 28
70. Szkoła Podstawowa Nr 29
71. Szkoła Podstawowa Nr 32
72. Szkoła Podstawowa Nr 36
73. Szkoła Podstawowa Nr 38
74. Szkoła Podstawowa Nr 39
75. Szkoła Podstawowa Nr 41
76. Zakład Gospodarki Mieszkaniowej
77. Zarząd Dróg Miejskich
78. Zespół Kształcenia Zawodowego
79. Zespół Szkół Budowlano-Ceramicznych
80. Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
81. Zespół Szkół Ekonomiczno-Technicznych
82. Zespół Szkół Gimnazjalnych
83. Zespół Szkół Łączności
84. Zespół Szkół Mechaniczno-Elektronicznych
85. Zespół Szkół Ogólnokształcząco-Ekonomicznych
86. Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1
87. Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2
88. Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 3
89. Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4
90. Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5
91. Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 10
92. Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 11
93. Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 12
94. Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 13

95. Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 14
96. Zespół Szkół Ogólnokształcących Specjalnych Nr 6
97. Zespół Szkół Ogólnokształcących Specjalnych Nr 7
98. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych
99. Zespół Szkół Samochodowych
100. Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych
101. Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych
102. Żłobki Miejskie
- SP ZOZ:
 1. SP ZOZ Poradnia Psychologiczna
 - Instytucje kultury:
 1. Gliwicki Teatr Muzyczny
 2. Miejska Biblioteka Publiczna
 3. Muzeum w Gliwicach
 - Powiatowe Służby, Inspekcje i Straż:
 1. Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej
 2. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego
 3. Powiatowa Inspekcja Sanitarna
 - Wartość udziałów i akcji posiadanych przez miasto Gliwice. Miasto posiada akcje i udziały w 19 spółkach prawa handlowego, w tym:
 - Spółki z jednoosobowym 100% udziałem miasta Gliwice – 6, w tym:
 - ✓ spółki z ograniczoną odpowiedzialnością – 5:
 1. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej – Gliwice Sp. z o. o.;
 2. Zarząd Budynków Miejskich I Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o.;
 3. Zarząd Budynków Miejskich II Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o.;
 4. Przedsiębiorstwo Składowania i Utylizacji Odpadów Sp. z o. o.;
 5. Śląska Sieć Metropolitarna Sp. z o. o.
 - ✓ spółki akcyjne – 1:
 1. Przedsiębiorstwo Remontów Ulic i Mostów S.A
 - Spółki z częściowym udziałem (poniżej 100%) – 13:
 - ✓ spółki z ograniczoną odpowiedzialnością – 7;
 1. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o.;

ck
KS
K. S. 2011

2. Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o. o.;
3. Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o. o.;
4. Remondis Gliwice Sp. z o.o.;
5. Walcownia Metali Nieżelaznych Sp. z o. o.;
6. Park Naukowo – Technologiczny „Technopark Gliwice” Sp. z o. o.
(w organizacji);
7. Szpital Miejski Sp. z o. o..
✓ spółki akcyjne – 6:
 1. Śląskie Centrum Logistyki S.A.;
 2. Gliwicki Klub Sportowy Piast S.A.;
 3. Agencja Rynku Hurtowego Produktów Rolnych „AGRO-RYNEK” S.A.
(w likwidacji);
 4. Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.;
 5. Huta Gliwice S. A. (w upadłości);
 6. Tramwaje Śląskie S. A.

Akta kontroli AK/6100/47/11/12/I.3 stanowią **załącznik nr 2** do protokołu kontroli.

II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

1. Księgi rachunkowe budżetu i urzędu

Sprawdzeniem objęto prawidłowość prowadzenia i kompletność urzędów księgowych w jednostce kontrolowanej za lata 2010-2012 (do dnia kontroli) oddzielnie dla budżetu (organu) i dla Urzędu Miejskiego.

W Urzędzie Miejskim w Gliwicach wprowadzono przepisy wewnętrzne dotyczące zasad (polityki) rachunkowości, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152 poz. 1223 z późn. zm.).

Przepisy te wprowadzone zostały:

- > Zarządzeniem organizacyjnym nr 62/06 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 31 października 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości wraz ze zmianami;
- > Zarządzeniem Nr PM-56/02 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 27 grudnia 2002 r. w sprawie zasad rachunkowości budżetu Jednostki Samorządu Terytorialnego Miasta Gliwice wraz ze zmianami;
- > Zarządzeniem organizacyjnym nr 85/10 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości budżetu Jednostki Samorządu Terytorialnego miasta Gliwice wraz ze zmianami (uchylającym Zarządzenie Nr PM-56/02 wraz ze zmianami);
- > Zarządzeniem organizacyjnym nr 78/11 Prezydenta Miasta z dnia 24 października 2011 r. w sprawie zasad rachunkowości budżetu Jednostki Samorządu Terytorialnego Miasta Gliwice (uchylającym Zarządzenie nr 85/10).

Jednostka prowadziła księgi rachunkowe wymagane przepisami ustawy o rachunkowości. Księgi rachunkowe prowadzone były za pomocą systemu informatycznego ISZM (skrót obowiązujący od 1 stycznia 2011 r., poprzednio ISZG) Informatycznego Systemu Zarządzania Gminą, wdrożonego przez Centralny Ośrodek Informatyki Górnictwa S.A. z siedzibą w Katowicach.

W toku kontroli sprawdzaniem objęto zgodność bilansu zamknięcia kont księgi głównej budżetu (organu) według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. z bilansem otwarcia kont księgi głównej budżetu (organu) według stanu na dzień 1 stycznia 2011 r. oraz bilansu zamknięcia kont księgi głównej jednostki według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. z bilansem otwarcia kont księgi głównej jednostki według stanu na dzień 1 stycznia 2011 r. W powyższym zakresie uwag nie wniesiono.

Ponadto w toku kontroli ustalono, że w latach 2010 – 2012 (do dnia kontroli) na koncie 201 – „Rozrachunki z dostawcami” (poprzednia nazwa konta „Rozrachunki z tytułu

zobowiązań z dostawcami”) prowadzona była ewidencja w zakresie dotacji udzielanych instytucjom kultury tj.: Gliwickiemu Teatrowi Muzycznemu (dotacja podmiotowa) oraz Muzeum w Gliwicach (dotacja celowa), jak i dotacji celowych udzielonych Gliwickiemu Klubowi Sportowemu PIAST S.A. W zakresie powyższych dotacji ewidencja księgowa prowadzona była na kontach: 224 - „Rozliczenie dotacji budżetowych” (224-01), 810 – Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje” (810-01) oraz 201 – „Rozrachunki z dostawcami” (201-01).

Jak ustalono, sposób ewidencji księgowej na koncie 201 przyjęty został dla wszystkich dotacji przekazywanych z budżetu miasta Gliwice i nie wynikał z przepisów wewnętrznych dotyczących stosowanych zasad (polityki) rachunkowości. W myśl art. 10 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o rachunkowości, jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Zgodnie z opisem do konta 201, zawartym w przepisach wewnętrznych dotyczących zasad rachunkowości, konto to służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych (konto 201 – „Rozrachunki z dostawcami” w brzmieniu od 24 października 2011 r.). Poprzednio konto 201 służyło do ewidencji rozrachunków i roszczeń z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych funduszy celowych (konto 201 - „Rozrachunki z tytułu zobowiązań z dostawcami” w brzmieniu od 1 stycznia 2007 r.).

Zgodnie z opisem do konta 201, ujętym w Załączniku nr 3 Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.), konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych.

W toku kontroli pobrano pisemne wyjaśnienia od Inspektora i Podinspektora Referatu Księgowości Budżetu Miasta, Funduszy Unijnych, Zagranicznych i Wydatków Budżetowych

Urzędu w Wydziale Księgowości, tj. pracowników prowadzących w latach 2010 – 2012 ewidencję księgową, o której mowa, a także od Zastępcy Naczelnika Wydziału Księgowości/Zastępcy Głównego Księgowego (wskazanego w poniższych wyjaśnieniach jako pełniący funkcję Kierownika powyższego Referatu w okresie do 31 stycznia 2011 r.) oraz obecnego Kierownika ww. Referatu. W wyjaśnieniach czytamy: „(...)1. Zgodnie z zarządzeniem organizacyjnym nr 88/07 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 30.10.2007 r. pkt. 2.3.2.8.2 ppkt 1) przekazanie dotacji innym podmiotom następuje na podstawie dyspozycji pisemnej wydziału merytorycznego Urzędu Miejskiego, który zobowiązany jest do rejestracji powyższego dokumentu w systemie komputerowym ISZM. Każdemu dokumentowi zarejestrowanemu w systemie ISZM nadawany jest unikatowy numer, pod którym zostaje zaewidencjonowany w systemie jako zobowiązanie. W związku powyższym dostarczony do Wydziału Księgowości dokument (z naniesionym numerem o którym mowa powyżej) podlega ewidencji w księgach rachunkowych na koncie 201-01 jako zobowiązanie wobec dotowanego z tytułu przyznanej mu kwoty dotacji. Następnie dla każdego tak zarejestrowanego w systemie zobowiązania, generowany jest w systemie dokument zapłaty. Ujęcie powyższej dyspozycji pisemnej oraz jej zapłaty na koncie 201 -01 umożliwia ustalenie przebiegu rozliczeń oraz stanu zobowiązań wg poszczególnych kontrahentów (w tym przypadku wobec dotowanych podmiotów) zapewniając tym samym realizację zasad zawartych w opisie konta zespołu 2, wprowadzonych Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 (wcześniej z dnia 28 lipca 2006 r) w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Zważywszy na ogólną ilość dokumentów księgowo-finansowych, na podstawie których realizowane są wydatki Urzędu Miejskiego (około 20 tysięcy rocznie), stosowanie zasady przeprowadzenia operacji związanej z udzieleniem dotacji przez konto rozrachunkowe 201-01, stanowi dodatkowy element kontroli prawidłowej i terminowej realizacji przelewów dla danego dnia z powyższego tytułu.

2. Powyżej opisany sposób ewidencji nie wynika bezpośrednio z zasad (polityki) rachunkowości Urzędu Miejskiego w Gliwicach, ale jest zgodny z opisem konta zespołu 2 wg powyżej przywołanego rozporządzenia. Jednocześnie należy stwierdzić, że przyjęty sposób ewidencji dyspozycji finansowych w zakresie przekazywanych dotacji wynika z konieczności ujęcia w ewidencji księgowej zarejestrowanych w systemie ISZM dokumentów finansowych generujących zobowiązanie.

3. Ewidencję w powyższym zakresie w latach 2010-2012 prowadziły:

- Pani (...) – inspektor

- do 03 lipca 2011r Pani (...) – podinspektor.

Prowadząc ewidencję udzielonych dotacji na koncie 201-01 w latach 2010-2012, w/w pracownicy kontynuowali opisany powyżej sposób księgowania dotacji, stosowany w poprzednich latach obrotowych. Bezpośredni nadzór nad w/w pracownikami w latach 2010-2012 pełniły:

- Pani (...) – pełniąca funkcję kierownika referatu w okresie do 31.01.2011

- Pani (...) – pełniąca funkcję kierownika referatu od 2 lutego 2011 do nadal (...).”

Do kontroli przedłożono przykładowo dwie pisemne dyspozycje z wydziału merytorycznego dotyczące przekazania środków finansowych w ramach dotacji celowej oraz podmiotowej. Zarządzeniem organizacyjnym nr 88/07 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 30 października 2007 r., przytoczonym w wyjaśnieniach, wprowadzono Instrukcję sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miejskim w Gliwicach (stanowiącą Załącznik nr 1 do tego Zarządzenia). Przywołany punkt 2.3.2.8.2 pdpkt 1 stanowi, iż dyspozycje pisemne mogą być stosowane m.in. do przekazania dotacji innym podmiotom (np. zakładom budżetowym, instytucjom kultury). Punkt 2.3.2.8.2. to regulacja w ramach punktu 2.3.2.8. – Dyspozycja pisemna, punktu 2.3.2. Sporządzanie, kontrola i obieg wewnętrznych własnych dowodów księgowych, punktu 2.3. Wewnętrzne własne dowody księgowe, rozdziału 2 Sporządzanie, kontrola i obieg dowodów księgowych.

Ponadto w toku kontroli, pisemne pytanie w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w zakresie ewidencji księgowej na koncie 201, skierowano do Naczelnika Wydziału Księgowości/Głównego Księgowego Urzędu, do którego obowiązków, zgodnie z zakresami czynności, należało m.in. przygotowywanie projektów zarządzeń Prezydenta Miasta. W wyjaśnieniach czytamy: „(...)wyjaśniam, że do ewidencji rozliczeń dotacji udzielanych z budżetu miasta Gliwice stosujemy konto 224 (a nie 201). Z uwagi na prowadzoną kontrolę prawidłowej i terminowej realizacji przelewów na rzecz odbiorców, w tym, z tytułu udzielanych dotacji, analogicznie jak przy realizowaniu obowiązków wykonywania innych świadczeń o określonej wartości, prowadzone są przy ewidencjonowaniu dyspozycji przelewów dot. udzielanych dotacji zapisy księgowe na koncie 201. Konto 201 wykorzystywane tu było zgodnie z jego treścią ekonomiczną, tj. w celu ustalenia i kontroli realizowania obowiązku wykonywania świadczeń o określonej wartości na rzecz odbiorców, o czym mowa wyżej. Stosowanie tego konta , w przypadku przekazywania środków dot. dotacji nie budziło wątpliwości osób prowadzących ewidencję księgową takich operacji, było

ck
ck
P. P. P.

wybierane przez nie z obowiązującego planu kont, jak wcześniej wspomiano zgodnie z treścią ekonomiczną konta, stąd z uwagi na brak wątpliwości i jakichkolwiek innych sygnałów wskazujących na potrzebę uszczegółowienia zapisów do opisu konta, takie uszczegółowienia nie były proponowane. Pragnę zwrócić uwagę, że Zarządzenie 62/06, począwszy od dnia jego podjęcia, tj. od 31.10.2006r. było aktualizowane 19 razy, stosownie do potrzeb jednostki i zmieniających się uregulowań prawnych. W celu uniknięcia wątpliwości odnośnie interpretacji ekonomicznej treści konta 201, w dniu 26.03.2012r. przygotowano projekt zmiany do Zarządzenia 62/06 w sprawie zasad rachunkowości i przekazano do Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Gliwicach, w celu dalszej realizacji (w załączeniu przekazuję przygotowany projekt zmiany do zarządzenia).”

Zgodnie z przedłożonym do wyjaśnień projektem Zarządzenia organizacyjnego Prezydenta Miasta Gliwice w sprawie zmiany Zarządzenia organizacyjnego nr 62/06 Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 31 października 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości, zmiana polegać ma na: dodaniu do wykazu planu kont księgowych analitycznych dla jednostki JWUM (Jednostka Wydatków Urzędu Miejskiego) konta 201-04 – „Zobowiązania inne, w tym z tytułu udzielonych dotacji”; wprowadzeniu opisu do konta 201 w brzmieniu: „Konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i innych roszczeń z tytułu dostaw, robót i usług, zobowiązań z innych tytułów (w tym np. dotyczących udzielonych dotacji), w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług, kaucji gwarancyjnych i innych (np. udzielonych dotacji)”; jak i dodaniu treści: „Ewidencja analityczna prowadzona jest również dla zobowiązań innych, w tym z tytułu udzielonych dotacji.”

Pytania wraz z wyjaśnieniami stanowią **załącznik nr 1** do protokołu kontroli.

Akta kontroli AK/6100/47/11/12/II.1 stanowią **załącznik nr 2** do protokołu kontroli.

2. Rozrachunki

Sprawdzeniem objęto prawidłowość prowadzenia ewidencji rozrachunków oraz zaklasyfikowania zobowiązań jako niewymagalne, terminowość regulowania zobowiązań, prawidłowość ujęcia kosztów danego roku w ewidencji księgowej oraz prawidłowość wykazania zobowiązań w Rb-Z, Rb-28S za rok 2011.

Kontrolą objęto: zestawienie obrotów i sald za 2011 r., wyciągi bankowe, nw. faktury, umowy, akt notarialny, Rb Z – kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2011 r., Rb Z - kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec 4 kwartału 2011 r. oraz ewidencje księgową do konta 201 – „Rozrachunki z dostawcami” według stanu na 31 grudnia 2011 r.

sprawozdanie Rb-28S – roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 31 grudnia 2011 r.

Kontrolą objęto nw. faktury:

- > faktura VAT nr FA/000001/12/2011/ŚTR z 14 grudnia 2011 r. na kwotę 12.000.000,00 zł wystawiona przez Fabrykę Drutu Gliwice Sp. o. o. za sprzedaż nieruchomości, zgodnie z aktem notarialnym Rep. A nr 5832/2011 z 14 grudnia 2011 r. termin zapłaty pierwszej raty w kwocie 11.000.000,00 zł do 20 grudnia 2011 r., drugiej raty w kwocie 1.000.000,00 zł w terminie 14 dni od dnia protokolarnego wydania wszystkich opisanych nieruchomości, nie później niż 30 czerwca 2012 r., pierwszą ratę uregulowano przelewem z 19 grudnia 2011 r. (WB nr 247 z 19.12.2011 r.); nie wydano jeszcze nieruchomości.;
- > faktura VAT nr 304/T/2011 z 14 grudnia 2011 r. na kwotę 35.706,48 zł wystawiona przez PPHU mini*maxi za tablice rejestracyjne wyszczególnione w dowodach dostawy z terminem zapłaty 21 dni – do 4 stycznia 2012 r., uregulowano przelewem z 3 stycznia 2012 r. na kwotę 35.706,48 zł (WB nr 2 z 3.01.2012 r.);
- > faktura VAT nr 35/2011 z 14 grudnia 2011 r. na kwotę 10.455,00 wystawiona przez Biuro Ochrony Środowiska za problemowe opracowanie ekofizjograficzne dla terenu położonego w rejonie ulic, w Gliwicach, termin płatności 30 dni, uregulowano przelewem 12 stycznia 2012 r. (WB nr 8 z 12.01.2012 r.);
- > faktura VAT nr FA-0102/12/11 z 23 grudnia 2011 r. na kwotę 16.720,00 zł wystawiona przez Tygodnik powszechny Sp. z o. o. Kraków, za opłatę autorską, termin płatności 30.12.2011 r. (wpływ do Urzędu Miejskiego 30.12.2011 r.), uregulowano przelewem 12 stycznia 2012 r. (WB nr 8 z 12.01.2012 r.);
- > faktura VAT nr 311/T/2011 z 22 grudnia 2011 r. na kwotę 19.006,91 zł wystawiona przez PPHU mini*maxi za tablice rejestracyjne wyszczególnione w dowodach dostawy z terminem zapłaty 21 dni – do 12 stycznia 2012 r., uregulowano przelewem z 12 stycznia 2012 r. na kwotę 19.006,91 zł (WB nr 8 z 12.01.2012 r.);
- > faktura VAT nr F04/591/11/00309 z dnia 7 grudnia 2011 r. na kwotę 31.980,00 zł wystawiona przez Centralny Ośrodek Informatyki Górnictwa S.A za serwis systemu, z terminem zapłaty do 11 stycznia 2012 r., uregulowano przelewem z 5 stycznia 2012 r. na kwotę 31.980,00 zł (WB nr 4 z 5.01.2012 r.);
- > faktura VAT nr 87/XII/2011 z 21 grudnia 2011 r. na kwotę 12.422,00 zł wystawiona przez Glokor Sp. z o.o. za wykonanie ręcznych i mechanicznych prac porządkowych z przy usuwaniu odpadów wg zlecenia umowy nr PU/11/7064/527-14 z 10 marca

[Handwritten signatures and initials]

2011 r., z terminem płatności 11 stycznia 2012 r., uregulowano przelewem z 9 stycznia 2012 r. na kwotę 12.422,00 zł (WB nr 5 z 9.01.2012 r.);

> faktura VAT nr 408/11 z dnia 22 grudnia 2011 r. na kwotę 9.822,08 zł wystawiona przez Transmarko Katowice za dowożenie i odwożenie dzieci niepełnosprawnych, z terminem zapłaty 30 dni, uregulowano przelewem z 20 stycznia 2012 r. na kwotę 9.822,08 zł (WB nr 14 z 20.01.2012 r.).

W toku kontroli ustalono, że w sprawozdaniach Rb Z – kwartalnych sprawozdaniach o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec 4/IV kwartału 2011 r. wraz z korektą z 15 marca 2012 r. oraz z 20 marca 2012 r. nie wykazano danych o zobowiązaniach jednostek samorządu terytorialnego, wynikających z zawartych umów na okres dłuższy niż 6 miesięcy, a terminie płatności przypadającym w latach następnych.

W dniu 14 grudnia 2011 r. zastała zawarta umowa sprzedaży nieruchomości gruntowych oraz budynków w formie aktu notarialnego Repertorium A nr 5832/2011. Ze strony Miasta Gliwice występował p. Adam Neumann – Zastępca Prezydenta Miasta. Miasto zobowiązało się zapłacić całą cenę w kwocie 12.000.000,00 zł w dwóch ratach:

-pierwszą w kwocie 11.000.000,00 zł w terminie do dnia 20 grudnia 2011 r., która została uiszczona w terminie, tj.: 19 grudnia 2011 r. (WB nr 247 z 19 grudnia 2011 r.);

-drugą w kwocie 1.000.000,00 zł w terminie 14 dni od dnia protokolarnego wydania wszystkich opisanych nieruchomości.

Przedstawiciel spółki zobowiązał się zwolnić nieruchomość gruntową i budynki oraz wydać je gminie Gliwice w posiadanie w terminie do dnia 30 czerwca 2012 r. na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego, sporządzonego pomiędzy zbywcą (sprzedającym) a nabywcą (miastem Gliwice), w terminie 14 dni od dnia protokolarnego wydania wszystkich opisanych nieruchomości, tj.: 14 lipca 2012 r.

Sprawozdanie Rb Z – kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec 4 kwartału 2011 r. wraz z korektą z 15 marca 2012 r. zostało podpisane przez Naczelnika Wydziału Księgowości/Głównego Księgowego Urzędu oraz z upoważnienia Prezydenta Miasta przez p. Andrzeja Karasińskiego – Sekretarza Miasta. Sprawozdanie Rb Z – kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na IV kwartał 2011 r. z 17 lutego 2012 r. wraz z korektą z 19 marca 2012 r. zostało podpisane przez p. Ryszarda Reszke – Skarbnika Miasta Gliwice oraz z upoważnienia Prezydenta Miasta przez p. Andrzeja Karasińskiego – Sekretarza Miasta.

Wyjaśnienia w zakresie *nie wykazania danych o zobowiązaniach jednostek samorządu terytorialnego, wynikających z zawartych umów na okres dłuższy niż 6 miesięcy, a terminie płatności przypadającym w latach następnych* udzielił Naczelnik Wydziału Księgowości/Główny Księgowy Urzędu oraz Kierownik Referatu Księgowości Budżetu Miasta, Funduszy Unijnych, Zagranicznych i Wydatków Budżetowych Urzędu w Wydziale Księgowości, w których czytamy: „(...) Zgodnie z § 2 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, podstawą sporządzenia sprawozdania Rb-Z są: ewidencja księgowa jednostki, sprawozdania lub inne wiarygodne dokumenty poświadczające istnienie danego zobowiązania. Wykazując dane w części A sprawozdania Rb-Z wg stanu na koniec roku 2011 w układzie przedmiotowym wg poszczególnych tytułów dłużnych oraz w układzie podmiotowym z podziałem na poszczególnych wierzycieli, korzysta się z danych wynikających bezpośrednio z ewidencji księgowej wg wyodrębnionych do tego celu kont analitycznych. Dane w części B sprawozdania wykazywane są na podstawie danych z prowadzonej ewidencji pozabilansowej. Uzyskanie informacji niezbędnych do wypełnienia części D przedmiotowego sprawozdania, w zakresie uzupełniających danych o zobowiązaniach jednostek samorządu terytorialnego wynikających z zawartych umów, na okres dłuższy niż 6 miesięcy, o terminie płatności przypadającym w latach następnych, wymaga wnikliwej analizy danych uzyskiwanych z innych źródeł niż ewidencja księgowa. W celu uzyskania powyższych danych, należy dodatkowo zanalizować zapisy w umowach, aktach notarialnych i innych dokumentach umożliwiającym prawidłowe zidentyfikowanie terminu płatności i kwoty nominalnej zobowiązania. W związku z trwającymi pracami bilansowymi, prowadzona jest analiza i weryfikacja zapisów na kontach księgowych oraz dokumentów nie objętych ewidencją księgową. Powyższa weryfikacja ma na celu nie tylko właściwą identyfikację operacji gospodarczych i prawidłowe wykazywanie danych, w będącym w trakcie sporządzania sprawozdaniu finansowym, ale także w niektórych przypadkach wpływa na konieczność skorygowania wcześniejszych sprawozdań sporządzonych w terminie do 01.02.2012 na podstawie powyżej przywołanego rozporządzenia. W wyniku ponownej weryfikacji ewidencji pozabilansowej, w dniu 15.03.2012 r. skorygowano w części B sprawozdanie Rb-Z sporządzone wg stanu na koniec IV kwartału 2011 r. Zaś dnia 23.03.2012 skorygowano powyższe sprawozdanie w części D, wykazując nominalną wartość zobowiązania w kwocie 1.000.000,00 wynikającą z zawartej w dniu 14 grudnia 2011 umowy sprzedaży sporządzonej w formie aktu notarialnego, z terminem płatności przypadającym na dzień 17.07.2012 r. Zważywszy na nie zakończony

Handwritten notes and signatures in the bottom right corner, including the word "Księgowy" written vertically and several illegible signatures.

okres prac bilansowych, jak również biorąc pod uwagę fakt, iż do czasu zatwierdzenia sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy istnieje możliwość wprowadzania operacji gospodarczych do ksiąg rachunkowych tego roku, może wystąpić konieczność sporządzenia następnej korekty powyższego sprawozdania, jeśli w tym okresie ujawnione zostaną informacje zobowiązujące nas do jej dokonania”.

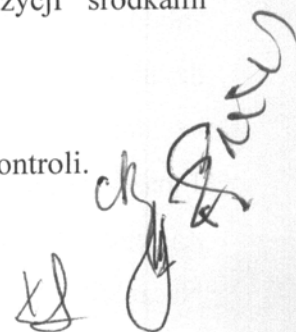
W dniu 23 marca 2012 r. przedłożono korektę nr 2 sprawozdań Rb Z – kwartalnych sprawozdań o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec 4/IV kwartału 2011 r. w zakresie danych o zobowiązaniach jednostek samorządu terytorialnego wynikających z zawartych umów, na okres dłuższy niż 6 miesięcy, o terminie płatności przypadającym w latach następnych. Korekta ww. sprawozdania podpisana została przez Naczelnika Wydziału Księgowości/Głównego Księgowego Urzędu oraz p. Krystiana Tomalę – Zastępcę Prezydenta Miasta.

Zgodnie z postanowieniami § 10 ust. 9 w związku § 10 ust. 1 i 2 załącznika nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247), szczegółowe informacje dotyczące sporządzania sprawozdań określa instrukcja sporządzania sprawozdań stanowiąca załącznik nr 9 do rozporządzenia. Do sporządzania sprawozdań Rb-Z stosuje się zasady określone w instrukcji dla sprawozdań Rb-Z. W części D sprawozdania Rb-Z do wyliczenia wartości nominalnej zobowiązania, wynikającego z zawartych umów, na okres dłuższy niż 6 miesięcy, o terminie płatności przypadającym w latach następnych, przyjmuje się wartość zobowiązań pomniejszoną o kwoty spłacone do końca danego okresu sprawozdawczego.

W toku kontroli ww. faktur ustalono, że nie występują zobowiązania wymagalne. Zobowiązania Urzędu Miejskiego Gliwice prawidłowo ustalono jako zobowiązania niewymagalne oraz prawidłowo ujęto w ewidencji księgowej. Wszystkie powyżej wyszczególnione faktury (pozostające na saldzie konta 201 wg stanu na koniec roku 2011 r.) zostały sprawdzone pod względem formalnym i rachunkowym oraz pod względem merytorycznym. Sprawdzenia o którym mowa powyżej, jak i dyspozycji środkami publicznymi oraz zatwierdzenia do wypłaty dokonały upoważnione osoby.

Pytania wraz z wyjaśnieniami stanowią **załącznik nr 1** do protokołu kontroli.

Akta kontroli AK/6100/47/11/12/II.2 stanowią **załącznik nr 2** do protokołu kontroli.

III. BUDŻET JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

1. Dochody budżetu

1.1. Dochody z tytułu podatków i opłat

1.1.1. Podatek od nieruchomości – wymiar i windykacja

Sprawdzeniem objęto: czy podmiot po nabyciu nieruchomości/zawarciu umowy dzierżawy złożył deklarację/informację podatkową oraz czy w przypadku braku deklaracji wezwano podatnika do jej złożenia, prawidłowość dokonania przypisu podatku w ewidencji księgowej oraz czy w przypadku nieterminowej wpłaty podatku podejmowano czynności windykacyjne.

Dzierżawcy nieruchomości

Kontrolą objęto dokumenty: umowy dzierżawy, deklaracje na podatek od nieruchomości za lata 2009 – 2012, wpłaty, wyciągi bankowe, karty kontowe podatników, postanowienia Prezydenta Miasta Gliwice, Uchwałę Rady Miejskiej w Gliwicach Nr XX/652/2008 z dnia 20 listopada 2008 r. w sprawie: ustalenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie miasta Gliwice. Zmiany do ww. uchwały wprowadzono Uchwałami Rady Miejskiej w Gliwicach o: Nr XXX/936/32009 z 7 grudnia 2009 r.; Nr II/5/2010 z 13 grudnia 2010 r.; Nr X/129/2011 z 30 czerwca 2011 r.; Uchwałę Rady Miejskiej w Gliwicach Nr XII/248/2011 z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie: ustalenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie miasta Gliwice, zmiany wprowadzono Uchwałą Rady Miejskiej w Gliwicach Nr XV/285/2011 z 22 grudnia 2011 r.

W toku kontroli ustalono, że w latach 2010 – 2012 (do dnia kontroli) w nieprawidłowy sposób dokonano weryfikacji deklaracji na podatek od nieruchomości, w których podatnik o nr karty kontowej 71246 wykazał zmniejszenie powierzchni nieruchomości stanowiącej własność miasta Gliwice, położonej w Gliwicach przy ul. Chorzowskiej, oznaczonej jako działka o nr 70 o powierzchni całkowitej 0,6357 ha, zabudowanej budynkiem o charakterze usługowo – gospodarczym o pow. zabudowy 1.621,00 m², w tym część gospodarcza o pow. zabudowy 155,00 m², w której prowadzona jest działalność produkcyjna gastronomiczna oraz działka nr 395 o powierzchni całkowitej 1,1235 ha, obręb Żorek. W toku kontroli ustalono, że w dniu 21 kwietnia 2011 r. z podatnikiem zawarto umowę dzierżawy na okres od 1 października 2010 r. do 31 grudnia 2011 r. Umowę ze strony Miasta Gliwice, podpisał Zastępca Naczelnika Wydziału Gospodarki Nieruchomościami (obecnie na stanowisku Naczelnika Wydziału Gospodarki Nieruchomościami). Od dnia 1 stycznia 2012 r. podatnik

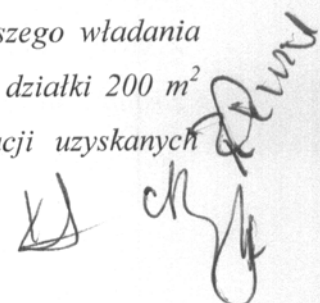
Handwritten signatures and initials:
K. K.
C.
M. R. 10

jest w bezumownym użytkowaniu ww. gruntu, co wynika z przedłożonej do kontroli faktury VAT Nr GN/176/2012/GN/65 z dnia 5 stycznia 2012 r. na kwotę 189,10 zł, która została uiszczona przez ww. podmiot w dniu 19 stycznia 2012 r., jak również z faktur VAT z 7 lutego oraz z 7 marca 2012 r. Ustalono, iż zaniechano ustalenia wysokości podatku od nieruchomości za lata 2010 – 2012 w łącznej kwocie 27.582,94 zł, (z tego za 2010 rok za okres od 1 października do grudnia 2010 r. w kwocie 3.260,42 zł, za rok 2011 w kwocie 19.562,52, za rok 2012 za okres od stycznia do marca w kwocie 4.760,00 zł).

W toku kontroli, w sprawie sposobu dokonania weryfikacji deklaracji na podatek od nieruchomości, w której podatnik wykazał zmniejszenie powierzchni, pobrano pisemne wyjaśnienia od Naczelnika Wydziału Podatków i Opłat, Inspektorów oraz Głównego Specjalisty ww. Wydziału.

Z wyjaśnień Naczelnika Wydziału Podatków i Opłat, który sprawował nadzór nad pracownikami tego Wydziału, czytamy: „W związku z pismem z dnia 9 marca br. w sprawie złożenia pisemnych wyjaśnień w zakresie: deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2009-2012 złożonej przez podatnika (...) oraz Podatnika (...), w załączeniu przedkładam wyjaśnienia pracowników zajmujących się ww. sprawami. Obsługą zakresu podatku od nieruchomości osób prawnych zajmuje się Pan (...) -główny specjalista oraz Pan (...) - inspektor, natomiast sprawami w zakresie opodatkowania nieruchomości oddanych osobom fizycznym w posiadanie zależne –Pani (...)”

Z wyjaśnień Inspektora oraz Głównego Specjalisty ww. Wydziału czytamy: „W dniu 12.10.2010 r., wpłynęła do tut. organu korekta deklaracji obowiązująca od 01.10.2010 r., na podstawie, której został dokonany odpis części zobowiązania (Chorzowska 103 nr działek 395, 70, obręb Żorek). Wraz z korektą zostało złożone pisemne uzasadnienie przyczyn korekty. Z wyjaśnienia złożonego przez podatnika wynika, iż przedmiotowe nieruchomości zostały przekazane Gminie Gliwice. Deklaracja została sprawdzona pod względem formalnej poprawności. Istotą czynności sprawdzających jest bieżąca weryfikacja prawidłowości przede wszystkim formalnej strony rozliczeń podatkowych. W ramach omawianej procedury nie było sprawdzane, czy podatek został uiszczony w prawidłowej wysokości, lecz badane czy jego zapłaty dokonano terminowo oraz czy wraz z zapłatą podatku złożono poprawnie wypełnioną deklarację podatkową (o ile złożenie deklaracji było obowiązkowe). Jednocześnie zostały podjęte czynności zmierzające do ustalenia stanu faktycznego w trakcie których zostały uzyskane od podatnik informacje potwierdzone w deklaracji na temat dalszego władania częścią działki położonej w Gliwicach przy ul Chorzowskiej o powierzchni działki 200 m² oraz budynku 219 m² (produkcja wyrobów garmazeryjnych). Z informacji uzyskanych

telefonicznie od pracowników Wydziału Gospodarki Nieruchomościami wynikało, że trwają jeszcze techniczne uzgodnienia przekazania nieruchomości Gminie. W związku z powyższym nie wystąpiły jakiegokolwiek przesłanki do kwestionowania formularza na tym etapie czynności sprawdzających. Jednocześnie pracownik organu podatkowego nie miał podstaw prawnych do żądania przedłożenia dokumentacji potwierdzającej przekazanie przedmiotowego obiektu. Jednocześnie podatnik składający formularz oświadczył pod rygorem konsekwencji wynikających z brzmienia art. 56 Kodeksu Karnego Skarbowego, że dane w formularzu są zgodne z rzeczywistością. Wydział PO nie był w posiadaniu dokumentów potwierdzających, iż stan faktyczny jest inny. W związku z uzyskaniem w dniu 12 marca 2012 r. kopii dokumentów, z których wynika, iż (...) dzierżawi nadal od Gminy przedmiotową nieruchomość, skontaktowano się telefonicznie z Podatnikiem. Podatnik potwierdził, iż faktycznie włada wyłącznie częścią nieruchomości zadeklarowaną do opodatkowania (gdzie prowadzi działalność gospodarczą). Na podstawie pozyskanych kopii umowy dzierżawy nie podzielać argumentacji Podatnika o prawidłowym deklарowaniu należnego podatku, niezwłocznie zostanie wysłane do niego wezwanie do złożenia korekty deklaracji. W przypadku nie zastosowania się do wezwania wystąpimy do Urzędu Skarbowego o ukaranie podmiotu na podstawie art. 56 KKS. Kwota wyliczonego zobowiązania podatkowego (różnica pomiędzy zadeklarowanym, a zobowiązaniem wynikającej z zawartej umowy dzierżawy

2011

Budynki pozostałe $1189 \text{ m}^2 * 6,36 = 7.562,04 \text{ zł}$

Grunt działalność gospodarczości $17392 \text{ m}^2 * 0,69 \text{ zł} = 12.000,48 \text{ zł}$

Razem 19.562,52 zł

2012

Zadeklarowane zobowiązanie

Grunt działalność gospodarcza $200 \text{ m}^2 * 0,75 \text{ zł} = 150 \text{ zł}$

Budynki działalność gospodarcza $219 \text{ m}^2 * 21,05 \text{ zł} = 4.610,00 \text{ zł}$

Razem 4.760,00 zł

Bezumowne posiadanie nieruchomości, zdaniem podatnika nie ma podstaw do opodatkowania go za sporną część nieruchomości (w dniu dzisiejszym pracownik Wydziału Gospodarki Nieruchomościami potwierdził że nie została zawarta nowa umowa dzierżawy). Z uwagi na zły stan techniczny obiektu, w postępowaniu domiarowym względem podatnika zostanie zastosowana stawka właściwa dla tzw. budynków pozostałych. Względy techniczne potwierdza: a) protokół z okresowego przeglądu (5 letniego obiektu budowlanego)

Handwritten signatures and initials:
K ch
[Signature]

sporządzony w dniu 3 września 2010, b) ocena stanu technicznego nieruchomości zabudowanej przy ul. Chorzowskiej 103 w Gliwicach Zameczek Leśny sporządzona w dniu 15.09.2010 r. Z wyjaśnień uzyskanych od pracownika wypełniającego deklaracje na 2012 r., wynika że w 2012, (...) jest we władaniu wyłącznie już wcześniej deklarowanej powierzchni gruntu i budynku (bezumowne posiadanie) podatek za okres od dnia 1.10.2010 r. do dnia 31.12.2010 r. za nieruchomość przy ul. Chorzowskiej 103 tj. część działek 70 i 396: obręb Żorek o łącznej powierzchni 17.392 m² oraz budynek „Zameczku Leśnego” z wyłączeniem tzw. „Kuchni Centralnej” wyniósłby odpowiednio: za budynki 1.260,00 zł, za grunty 2.000,08 zł, razem 3.200,42 zł”.

Pismem nr PO.3120.14.69.2012 z 13 marca 2012 r. wezwano podatnika do przedłożenia korekty deklaracji na podatek od nieruchomości wraz załącznikiem (tj.: dane o nieruchomościach i obiektach budowlanych za okres od dnia 1 października 2010 r. do grudnia 2010 r. oraz za 2011 rok. W dniu 20 marca 2012 r. (wpływ do Urzędu Miejskiego) podatnik złożył korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za okres od dnia 1 października 2010 r. do grudnia 2010 r. oraz za 2011 rok.

Ponadto ustalono, że zaniechano wezwania podatnika (osoba fizyczna) o nr karty kontowej 214570 do przedłożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych dla potrzeb wymiaru podatku od nieruchomości za lata 2011 – 2012. Skutkiem powyższego zaniechano ustalenia wysokości podatku od nieruchomości za lata 2011 – 2012 w łącznej kwocie 2.961,00 zł (z tego za 2011 rok, za okres od 1 października do grudnia w kwocie 396 zł, za rok 2012 w kwocie 2.565,00 zł). Dotyczy to nieruchomości stanowiącej własność miasta Gliwice, położonej przy ul. Szobiszowickiej, obejmującej działkę nr 930 o powierzchni 374 m² oraz część działki nr 931 o powierzchni 266 m² obręb Kłodnica. W toku kontroli ustalono, iż w dniu 1 października 2011 r. zawarto umowę dzierżawy Nr 2414/GN-ID/72243/2011 na nieruchomość, obejmującą ww. działki zabudowaną parterowym budynkiem o powierzchni zabudowy 123 m² do używania i pobierania pożytków, z przeznaczeniem na prowadzenie firmy budowlanej wraz z terenem na miejsca postojowe o pow. 517 m².

Wyjaśnień w sprawie wezwania podatnika do przedłożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych dla potrzeb wymiaru od nieruchomości za lata 2011– 2012 udzielił Inspektor Wydziału Podatków i Opłat, w których czytamy: „W dniu 04.10.2011r. do Wydziału Podatków i Opłat wpłynęła informacja z Wydziału Gospodarki Nieruchomościami w sprawie podpisania umowy dzierżawy nieruchomości położonej w Gliwicach przy ul. Szobiszowickiej (działka nr 930 - o pow. 374m² i część działki nr 931 -

o pow. 266m²). (...) uprzejmie informuję, iż takie wezwanie nie zostało wystosowane ponieważ: 1) otrzymałam tę informację w dniu 4.10.2011r., w tym okresie były weryfikowane listy lokali użytkowych najmowanych od Gminy, 2) zbliżał się koniec roku podatkowego co wiązało się z przygotowaniem nowego wymiaru na rok 2012 (wyrejestrowywanie podatników, zmiany w ewidencji podatkowej itp.), 3) od stycznia do nadal trwa okres wymiaru podatku na 2012 rok, 4) w między czasie podatnik zgłosił się do opodatkowania i został pouczony o obowiązku złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych na 2011 rok. Ponadto poinformowano Podatnika, że z uwagi na fakt, iż w umowie dzierżawy nr 2414/GN-ID/72243/2011 z dnia 01.10.2011r. podana była tylko powierzchnia zabudowy budynku, więc podatnik powinien podać powierzchnię użytkową budynku zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (t.j. z 2010, Dz. U. nr 95, poz. 613 z późn. zmianami). W dniu 9 marca 2012 r. do tutejszego organu podatkowego wpłynęła informacja o nieruchomościach i obiektach budowlanych na 2011 rok, na podstawie której została ustalona wysokość zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości za 2011 i 2012 rok w następujących kwotach: za 2011 rok – kwota zobowiązania podatkowego wynosi 396,00 zł, za 2012 rok - kwota zobowiązania podatkowego wynosi 2.565,00 zł”.

Do kontroli przedłożono: informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych na rok 2001 złożoną w dniu 9 marca 2012 r., decyzję ustalającą wysokość podatku od nieruchomości na 2011 rok z dnia 09 marca 2012 r. o nr PO.3120.50499.2012.2011; decyzję ustalającą wysokość podatku od nieruchomości na 2012 rok z dnia 9 marca 2012 r. o nr PO.3120.45022.2012.2012 oraz zwrotne potwierdzenie odbioru pisma przez podatnika z 9 marca 2012 r., wezwania z 13.03.2012 r., 14.02.2012 r.

W toku kontroli do Naczelnika Wydziału Podatków i Opłat zwrócono się ponadto o wyjaśnienie czy w roku 2012 wezwano podatnika o nr karty kontowej 71363 do przedłożenia deklaracji na podatek od nieruchomości na rok 2012 r. W toku kontroli ustalono, iż w dniu 7 lutego 2012 r. podatnik uiścił kwotę 5.693,00 zł. z tytułu podatku od nieruchomości na rok 2012 r. W wyjaśnieniach Naczelnika czytamy: „W związku z pismem z dnia 12 marca br. w sprawie złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie podatnika (...), w załączeniu przedkładam wyjaśnienia pracowników zajmujących się ww. zakresem. Obsługą zakresu podatku od nieruchomości osób prawnych zajmuje się Pan (...) -główny specjalista oraz Pan (...) - inspektor”.

W wyjaśnieniach Inspektora oraz Głównego Specjalisty Wydziału Podatków i Opłat, czytamy: „Podatnik złożył deklarację na podatek od nieruchomości w dniu 31 stycznia 2012 r. Po dokonanej weryfikacji prawidłowości deklaracji, stwierdzono, że przedmiotowa

KL
ck
Dawid
W

deklaracja została wypełniona błędnie. Podatnik wykazał część nieruchomości jako zwolnione, na podstawie uchylonej uchwały Rady Miejskiej. W związku z powyższym, został wykonany telefon do Podatnika, w wyniku którego w dniu 17 lutego wpłynęła korekta deklaracji rocznej, która została już wprowadzona do ewidencji podatkowej. Jednocześnie informuję, że składane przez podatników deklaracje są systematycznie wprowadzone do ewidencji, jednak z uwagi na dużą ich ilość oraz konieczność dokonywania weryfikacji prawidłowości, jest to proces rozciągnięty w czasie". Do wyjaśnień przedłożono wezwanie z dnia 14 marca 2012 r. w zakresie dotyczącym zmian powierzchni gruntów wskazanych w deklaracji na podatek od nieruchomości za 2012 rok oraz deklarację na podatek od nieruchomości na rok 2012.

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn.zm. oraz Dz. U z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku. Przepis art. 6 ustęp 5 powołanej ww. ustawy stanowi, że jeżeli obowiązek podatkowy powstał lub wygasł w ciągu roku, podatek za ten rok ustala się proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których istniał obowiązek. W myśl art. 6 ust. 6 ww. ustawy, osoby fizyczne są obowiązane złożyć informacje o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w terminie 14 dni. W myśl art. 6 ust. 9 ww. ustawy osoby prawne, jednostki organizacyjne są obowiązane: składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku; odpowiednio skorygować deklaracje w razie zaistnienia zdarzenia, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tego zdarzenia. Obowiązek podejmowania czynności sprawdzających wynika z przepisu art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn.zm.). Zgodnie z przywołaną postawą prawną organy podatkowe pierwszej instancji, z zastrzeżeniem art. 272a, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu:

1) sprawdzenie terminowości:

a) składania deklaracji,

b) wpłacania zadeklarowanych podatków, w tym również pobieranych przez płatników oraz inkasentów;

2) stwierdzenie formalnej poprawności dokumentów wymienionych w pkt 1;

3) ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji w trybie art. 274a § 2 ww. ustawy organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

Brak podjęcia czynności sprawdzających pod względem zgodności ze stanem prawnym i faktycznym skutkowało brakiem uiszczenia wpłaty przez ww. podatników w łącznej kwocie 30.543,94 zł tytułem podatku od nieruchomości.

Zgodnie z przepisami art. 21 § 3 i § 5 ww. ustawy Ordynacja Podatkowa, jeżeli w postępowaniu podatkowym organ podatkowy stwierdzi, że podatnik, mimo ciążącego na nim obowiązku, nie zapłacił w całości lub w części podatku, nie złożył deklaracji albo że wysokość zobowiązania podatkowego jest inna niż wykazana w deklaracji, organ podatkowy wydaje decyzję, w której określa wysokość zobowiązania podatkowego. Jeżeli przepisy prawa podatkowego nakładają na podatnika obowiązek złożenia deklaracji, wysokość zobowiązania podatkowego, o którym mowa w § 1 pkt 2, ustala się zgodnie z danymi zawartymi w deklaracji, chyba że przepisy szczególne przewidują inny sposób ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego albo w toku postępowania podatkowego stwierdzono, że dane zawarte w deklaracji, mogące mieć wpływ na wysokość zobowiązania podatkowego, są niezgodne ze stanem faktycznym.

Ponadto, w toku kontroli ustalono, iż w zakresie podatnika o nr karty kontowej 71363 na dzień 31 grudnia 2011 r. występowały zaległości z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 9,80 zł. Kwota ta została uiszczona w dniu 18 stycznia 2012 r.

Pytania wraz z wyjaśnieniami stanowią **załącznik nr 1** do protokołu kontroli.

Nabywcy nieruchomości

Podatnik (osoba prawna) o numerze 78447, nabywca w roku 2011 nieruchomości Skarbu Państwa, działek o numerach: nr 1008/2 o pow. 217 m², nr 1010 o pow. 10.778 m², nr 1011 o pow. 311 m², nr 1351 o pow. 401 m², nr 1352 o pow. 49 m², nr 1009 o pow. 1.788 m², nr 1012 o pow. 103 m², nr 1013 o pow. 187 m², nr 1014 o pow. 5.515 m², obr. Trynek, nr 20 o pow. 8 m², nr 21 o pow. 20 m², obr. Bojkowskie – sprawdzaniem objęto prawidłowość opodatkowania ww. podatnika w roku 2011, w oparciu o złożone deklaracje podatkowe, ewidencję księgową oraz pozostałą dokumentację podatkową – nie wniesiono uwag.

Podatnik (osoba prawna) o numerze 80375, nabywca w roku 2010 nieruchomości Skarbu Państwa, działki o numerze: 455, pow. 429 m², obręb Nowe Gliwice – sprawdzeniem objęto prawidłowość opodatkowania ww. podatnika w roku 2011, w oparciu o złożoną deklarację podatkową, ewidencję księgową oraz pozostałą dokumentację podatkową – nie wniesiono uwag.

Podatnik (osoba prawna) o numerze 71342 – nabywca w roku 2009 działki nr 1072/1, o pow. 209 m², obręb Stare Miasto, zabudowanej budynkiem mieszkalnym o pow. 77,92 m² – nabywca składał deklaracje podatkowe – nie wniesiono uwag.

Podatnicy (osoby fizyczne) o numerach: 71087 oraz 2100 – nabywcy (współwłasność) w roku 2009 r. prawa użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanej budynkiem – działka nr 143, obręb Żerniki Las - sprawdzeniem objęto prawidłowość opodatkowania ww. podatników w latach 2009 - 2010, w oparciu o złożone informacje o nieruchomościach, decyzje wymiarowe, ewidencję księgową oraz pozostałą dokumentację podatkową – nie wniesiono uwag. W marcu 2010 r. ww. podatnicy zbyli przedmiotową nieruchomość.

Podatnik (osoba prawna) o numerze: 147712 – nabywca w roku 2011 nieruchomości niezabudowanej – działki nr 650, 550/2, obręb Ligota Zabrska - sprawdzeniem objęto prawidłowość opodatkowania ww. podatnika w roku 2011, w oparciu o złożoną deklarację podatkową, ewidencję księgową oraz pozostałą dokumentację podatkową – nie wniesiono uwag.

Podatnik (osoba prawna) o numerze 78316 – nabywca w roku 2007 prawa użytkowania wieczystego gruntu – działka nr 417 o pow. 4.331 m² - sprawdzeniem objęto prawidłowość opodatkowania ww. podatnika za lata 2007 - 2011, w oparciu o złożone: deklarację podatkową, ewidencję księgową oraz pozostałą dokumentację podatkową – nie wniesiono uwag.

Podatnik osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą – nr 4435. W związku z nabyciem nieruchomości – na mocy umowy zamiany podatnik złożył informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych na rok 2007 (wpływ do siedziby Wydziału Podatków i Opłat: 24.10.2007 r.). Podatnik wykazał 16.699 m² powierzchni gruntu, zaklasyfikowanego jako nieużytki, tj. zwolnione na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2006 Nr 121, poz. 844 z późn. zm.). Zgodnie z powołanym przepisem zwalnia się od podatku od nieruchomości grunty stanowiące nieużytki, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. Jak ustalono, podatnik wypełniał przesłanki pozwalające na zaliczenie go do przedsiębiorców a ponadto w akcie notarialnym – umowie zamiany oświadczył, że nieruchomość gminną

